

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

11-12

2023

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 1302 sahifa, 5-dekabr, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., TDU rektori
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Sharipov Qo'ng'irotboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori
Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dotsent
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori
Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori
Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent Arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisod fanlari nomzodi, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Nomozova Qumri isoyevna GF universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), dotsent
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Взаимодействие реального и финансового сектора экономики в современных условиях.....	12
Шарипов Конгратбай Авезимбетович, Зайнутдинова Умида Джалаловна	
Развитие исламских банковских продуктов в коммерческих банках.....	19
Иноятова Камола Фуркатовна	
Kreditlashda risklarni boshqarish usullaridan foydalanish.....	23
Abdullayeva Sharbat, Abdullayeva Nozima	
Korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatdagi raqobatdoshligini ta'minlashda marketingdan foydalanish.....	29
Axmedov Ikrom Akramovich	
Hududlarda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishning zamonaviy tahlili	36
Butaboyev Maxamadjon, Gaibnazarova Zumrat Talatovna	
Yashil iqtisodiyotga o'tishda xorijiy davlatlar tajribasi va uni O'zbekistonda qo'llash imkoniyatlari	41
Yavmutov Dilshod Shoyimardonkulovich	
Zamonaviy ekoshaharlar barpo etish va uni tatbiq etish zaruriyati.....	47
Zikrullayev Valixon G'aybullayevich	
Indian Festivals and Nature Conservation: Connecting People for Sustainability	52
Nigora Saidmuradova Aslamovna, Anil Kumar	
Financing clean energy projects in different ways.....	59
Botirov Azamat Axmedovich, Fayziyev Samandar Sobri ogli	
Теоретические основы развития социальной инфраструктуры.....	67
Алимова Муниса Юльчиевна	
O'zbekistonda tadbirkorlik subyektlarining raqamli marketingdan foydalanish holati va rivojlanish tendensiyalari.....	71
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich	
Aholiga bank xizmatlarini ko'rsatish tizimini takomillashtirish	81
Uskanov Eldor	
Investitsiya loyihalarini islom moliya instrumentlari orqali moliyalashtirish yo'llari	86
Haydarov O'ral Axmadovich	
"Yashil" iqtisodiyotga o'tishda esg omillar asosida investitsiya kiritishning o'rni va ahamiyati	93
Nosirov Egamqul Ismailovich	
"Enesses" MChJ da marketing muhitini tahlil qilish va takomillashtirish.....	100
Musyeva Shoirazimovna	
Использование информационных и коммуникационных технологий в совместных образовательных программах: проблемы и решения.....	107
Ташева Севара Равшановна	
Iqtisodiy globallashtirishning nazariy asoslari.....	111
Abduraxmonov Farxod Abdufarmonovich	
Sanoat korxonalari samaradorligini oshirishning nazariy-amaliy asoslari.....	117
Xursandov Komiljon Maxmatkulovich	
Fiskal siyosat va soliq to'lovchilar faoliyatini tartibga solishning nazariy masalalari	122
Isroilov Bohodir Ibragimovich, To'rayev Alijon Akmal o'g'li	
Bank daromadlarini oshirishda masofaviy bank xizmatlarini tutgan o'rni.....	128
Xudoyorov O. O.	
Elektron savdo korxonalarida buxgalteriya hisobini tashkil etish	132
Po'latov Xudoyberdi O'ktamovich	
Ekonometrik modelashtirish asosida mavsumiylikning turistik mahsulotlar ishlab chiqarishga ta'sirini kamaytirish usullari.....	135
Xamzayeva Dilfuza Samarovna	
Yuridik shaxslar soliq yukining shakllanish omillari va uni optimallashtirish muammolari	141
Abduturopov Jasurbek Nozimjonovich	
Tadbirkorlik risklari tavsifi va tasniflashning nazariy masalalari	148
Bektemirov Abdumalikovich	
Urban farming.....	151
Ahmedova Ziyodahon Saydulloxon qizi, Askarov Hasanboy Holdorovich	
A Foreign Experience of Forming Small Business and Private Entrepreneurship Infrastructures (An Example of Usa).....	153
Kosimov Sardor Dilmurodovich, Akbarov Abdulkhamid Akmal ugli	

Principal Protected Notes on the credit rating of National Bank of Uzbekistan	159
Abdugʻaniyev Abdulaziz Alisher oʻgʻli	
Features and Challenges of Digital Transformations in the Service Sector	164
Kurbanova Maftuna Lazizovna	
Kichik biznes va tadbirkorlikning rivojlanishiga taʼsir etuvchi omillar.....	170
Kurbonov Jasurbek Pozilovich	
Jamoat transport tizimini raqamli texnologiyalarni joriy etish va ulardan foydalanishning dolzarbligi.....	173
Kushakova Maʼmura Narimanovna	
Transport xizmatlari bozorida marketing faoliyatini mexanizmlarini rivojlanishining asosiy tamoyillari	176
Nosirov Javlonbek Jamoliddin oʻgʻli, Raxmatov Ziyodullo Nosirovich	
Financing clean energy projects in different ways	179
Botirov Azamat Axmedovich, Fayziyev Samandar Sobri ogli	
Oʻzbekistonning mehnat migratsiyasidagi hamkorligi haqida baʼzi mulohazalar (Qozogʻiston va Rossiya misolida)	187
Azamatova Gulmira Bayirbekovna	
Assessment of management effectiveness in ensuring economic and financial stability	191
Akramova Aziza Abduvohidovna	
Международное сотрудничество Республики Узбекистан в сфере образования	196
Жамалова Гулнора Гуломовна, Айматова Фарида Хуразовна	
Oʻzbekistoning ekologik muammolariNI bartaraf etish va yashil iqtisodiyotga oʻtish yoʻnalishlari.....	202
Aliyev Azim Tolip oʻgʻli	
Экономическая безопасность и факторы влияющие на неё.....	205
Абдишукуров Шерзод Шавкат угли	
Qashqadaryo viloyatida tabiiy resurslardan foydalanish istiqbollari	211
Xoʻjanova Gulshoda Otamurodovna	
Raqamli marketing strategiyalarining raqamli iqtisodiyotda isteʼmolchilar xulq-atvoriga taʼsirini tahlil qilish.....	214
Raxmatova Sitara Shuxratjon qizi	
Oʻzbekiston Respublikasi tijorat banklarida masofaviy bank xizmatlarini takomillashtirish.....	221
Xudayberganova Zarofat Zaxidovna	
Oʻzbekistonda kichik va oʻrta biznesni rivojlantirishda ichki va tashqi muhit.....	227
Saypullayev Ilhomjon Abduraxmonovich	
Buxgalteriya axborotining sifat tavsiflari	233
Raxmatova Shaxnoza Shukurovna	
Роль и значение логистики в развитии коммерческой деятельности торговых предприятий	240
Маматкулова Шоира Джалоловна	
Uzum yetishtirishning tashkiliy-huquqiy munosabatlari va sohani rivojlantirish imkoniyatlari.....	245
Boltayev N. N.	
Tashqi savdo jarayonlarini tashkil qilishning nazariy uslubiy asoslari.....	249
Qurbonov A. U.	
Korxonalarda pul mablagʻlari auditini takomillashtirish yoʻllari.....	254
Karamatova Noiba Xusniddinovna	
Kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligini oʻziga xos xususiyatlari.....	259
Axmedov Oybek Turgunpulatovich	
Агротуризм как источник дополнительного дохода для фермеров в самаркандской области.....	263
Анваров Нодир Аллаёрович, Назарова Раъно Рустамовна	
Tijorat banklari faoliyatida islomiy bank xizmatlarini rivojlantirish istiqbollari	272
Absamatov Askar Ergashovich	
Kichik biznes subyektlari faoliyatida mikromoliyaviy xizmatlar koʻrsatishning zamonaviy holati.....	277
Yusupov Abbosxon Aliyevich	
The Experience of The Japanese State in Increasing Investment Activity in Uzbekistan.....	285
Satoshi Sugahara, Ochilov Bobur	
Paxta-toʻqimachilik klasterlarida sotish baholarining tahlili.....	292
Nazarova Maryam Sharipovna, Kazakova Zulayxo Saloxiddinovna	
Tadbirkorlik subyektlari eksportida raqamli platformalardan foydalanish strategiyalari.....	297
Mamasoatov Dilshod Ravshanovich	
Tijorat banklarida xalqaro iqtisodiy sanksiyalar va eksportga taqiqlar bilan bogʻliq risklarni baholash va kamaytirish matritsasining metodologiyasi	304
Keldiyorov Shohruh Ilyos oʻgʻli	

Sotish jarayonlari hisobini buxgalteriya hisobining xalqaro standartlari asosida takomillashtirish.....	308
Eshmuradov Ulug'bek Tashmuratovich	
Tijorat banklari faoliyatida transformatsiyalanish jarayonlarining asosiy yo'nalishlari.....	313
Bekmurodov Abbos Amiriddinovich	
Agroklastarlarda moliyaviy natijalar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish masalalari.....	318
Alikulov Abdimo'min Ismatovich, Toshpulatov Jalil Baxodirovich	
Tijorat banklarida investitsiya siyosatini amalga oshirishning muhim jihatlari.....	324
Abiyev Davron Ilxomovich	
Проблемы и решения при оптимизации финансового моделирования деятельности предприятия	331
Юлдошева Гулноза Абдинабиевна	
Hududiy iqtisodiy xavfsizlik va uning asosiy xususiyatlari.....	336
Raximov E. N.	
Boshqarish sifatining iqtisodiy mohiyati va uni rivojlantirish masalalari	343
Shoyev Davronbek Axmadjonovich, Ahmadjonova Gulsanam	
Важность данных о движении затрат для повышения эффективности управления предприятием.....	346
Расулова Ш. X.	
Korxonalar daromadlariga ta'sir qiluvchi risklarning tahlili	351
Sa'dullayev Oybek Turdiali o'g'li	
Xalqaro standartlar asosida daromadlar hisobini tashkil etish.....	364
Abdusaidov Sanjar Jaloliddin o'g'li	
Выработка страховой системы защиты владельцев депозита.....	368
Узакова Камола Бехзодовна	
Обзор законодательных и регуляторных положений по введению и регулированию Исламской банковской деятельности в юрисдикции Республики Казахстан	372
Ёркулов Умиджон	
Перспективы развития производства и экспорта плодоовощной продукции в Узбекистане	378
Узганбаева Дилноза Тохтасиновна	
Перспективы развития государственного управления высшим образованием в условиях функционирования рынка	382
Умаров Диёр Равшанович	
O'zbekiston moliya tizimida mahalliy moliyaning o'ziga xos xususiyatlari	388
Turopova Nigora Xolmurod qizi	
Qishloq joylarda xizmat ko'rsatish sohasi orqali aholini ish bilan bandligini ta'minlash istiqbollari.....	393
Taylakova Dilafro'z Baymamatovna	
Увеличение привлекательности инвестиций в туристической отрасли через стратегическое финансирование	399
Хусниддинов Нуриддин	
Agrobiznesni innovatsion rivojlantirish loyihalarini moliyalashtirishning metodologik asoslari.....	402
To'ychiyev Abduraxmon G'ofurovich	
Virtual bank – kelib chiqishi va moliyaviy xizmatlar kelajagi.....	406
Nabiyeva Feruza Odilovna	
Проблемы и перспективы развития депозитных операций коммерческих банков Республики Узбекистан	411
Холмирзаев Эльбек Бахтиерович	
Smart-shartnomalar – raqamli marketingning zamonaviy texnologiyalaridan biri sifatida	415
Yahyojonov N. B.	
Banklarda depozit operatsiyalarini hisobini yuritish tartibi.....	420
Mirzayeva Xilola Jaloliddin qizi	
Kichik biznes korxonalariga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishning iqtisodiy samaradorligi	424
Mamanazarova N. J., Jamilova N. X.	
Проблемы привлечения финансирования за счет корпоративных облигаций	429
Рахмедова Мадинахон Нусрат кизи	
Формирование финансовой стратегии местных бюджетов	433
Примова Н. И.	
Xizmat ko'rsatish korxonalarini soliqqa tortishning dolzarb muammolari va ularning yechimlari	440
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
O'zbekistonda hududlar kesimida raqamli iqtisodiyotning rivojlanish holati.....	445
Uralov Baxtiyor Maxmudovich, Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich	
Experience of Islamic financial organizations in CIS countries and opportunities to use it effectively in Uzbekistan	450
Sattarova Dilfuza Dilshodbekovna	

Qashqadaryo viloyati hududlarining vertikal o'sish holati va xususiyatlari	456
Erkayeva Gulbaxor Panjiyevna, Raximova Madina Shuxrat qizi	
Innovatsion o'sishga inson kapitali ta'sirining zamonaviy yondashuvlari.....	462
Ostanov Egamberdi, Ostanova Mashxura Egamberdiyevna	
Kapital bozorida institutsional investorlar sifatida sug'urta kompaniyalari ishtiroki	466
Omonov Sardor O'lmasovich	
Tadbirkorlik subyektlarining raqamli transformatsiyasining asosiy va muhim jihatlari.....	472
Nutfulloyev Tolib G'olib o'g'li	
Korxonalarda korporativ madaniyatni rivojlantirish asoslari.....	478
Sadikova Muslima Alisher qizi	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari (MHXS)ga muvofiq moliyaviy hisobotlarni tuzish usullari.....	483
Sabirova Zaynab Qadambayevna	
Фондовые рынки и финансовая грамотность: путь к финансовому осознанию	488
Режаббаев Сарвар Умархонович	
Turistik korxonalarda yashil innovatsion mahsulotlar orqali samaradorlikni oshirish.....	491
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Milliy kapital bozorida korporativ qimmatli qog'ozlar amaliyoti tahlili.....	497
Otaxonova Shohyora	
Aholining turmush farovonligini yashlashning ijtimoiy-iqtisodiy masalalari	502
Qobilova Shaxnoza	
Surxondaryo viloyatida sug'oriladigan yerlardan foydalanish holatining statistik tahlili	505
Sharifi Abdul Fatah	
Economic and Social Significance of Personnel Management in Manufacturing Enterprises: A Dual Dimension Analysis.....	512
Sarimsakov Baxtiyor Rahmonjanovich	
Samarqand viloyatida iste'mol tovarlar bozorining rivojlantirish istiqbollari	518
Usmanov Zayniddin Berdirasulovich	
Qurilish tashkilotlarida xodimlarning innovatsion faolligini oshirish yo'llari	523
Usmanov Ixom Achilovich	
Investitsiya jozibadorligini baholashning o'ziga xos jihatlari va metodlari.....	527
Uroqboyeva Farzuna Axmadjonovna	
Mamlakatning iqtisodiy rivojlanishida sanoat 4.0 ning roli: tahlil va natijalar	532
Xujaxonova Sitara Baxtiyor qizi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida qishloq joylarda davlat xususiy sherikchilik asosida raqamli xizmatlarni takomillashtirish.....	537
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
Kichik firmalar raqobatbardoshligini oshirishning mintaqaviy muammolari (Xorazm viloyati misolida)	542
Vaisov Dilshod Ibodullayevich	
"Sam Antep Gilam" mchjda marketingni boshqarishni takomillashtirish yo'llari	549
Usmonova D. I.	
O'zbekistonda energetika korxonalari faoliyatida korporativ boshqaruvining baholash usullarini tahlili.....	555
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna	
Factors for the Development of The Industrial Sector of the Economy	559
Zakhidov Nodir Umidjanovich	
Mintaqa tumanlararo xo'jalik yurituvchi subyektlar qo'shma biznesini konvergent modeli	563
Yusupov Fayzulla Yakubovich	
Aholini biznesga jalb qilishda tijorat banklarining roli.....	567
Yaxshimuratova Xasiyat Xudaybergenovna	
Mahalliy gastronomik turizmni rivojlantirishda nazariy asoslar.....	571
Sultonov B. A.	
Organizational Factors Influencing Leadership Styles and Procurement Outcomes	575
Saidakhmedov Islomjon Uligbekovich	
Проблемы привлечения иностранных инвестиций в инновационном развитии экономики Узбекистана.....	580
Хамракулова О. Д., Халмурзаев М., Аликулов С. А.	
Тенденции развития жилищного строительства.....	585
Алиева Зилола Маматвалиевна	
Учет и анализ производственных затрат на предприятиях	589
Аделя Азаматовна Нематова, Ибрагимов Мансур Мардонович	

Meva-sabzavotchilik klasterlarini rivojlantirishda xorij tajribasi.....	592
Botirov Erkinjon Xayitovich	
Zamonaviy xizmat ko'rsatish bozori: xalqaro tendensiyalar va uy-joy fondi muammolari sarhisobi.....	598
Sanakulova Barnogul Rizakulovna, Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
Роль рынка капитала в обеспечении макроэкономической стабильности Республики Узбекистан	605
Дадаханова Саида Махаммаджон кизи	
Iqtisodiyotning xususiy sektorida inson resurslarilarni moddiy rag'batlantirishni takomillashtirishda xorij tajribasi.....	608
Baxtiyorova Umida Ulug'bek qizi	
Korxonalarning investitsiya faolligini ta'minlashda soliqlarning rag'batlantiruvchi rolini oshirish xususiyatlari.....	613
Ilyasova Barno Axmadovna	
Dunyo davlatlari iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalarni jalb qilish tendensiyalari.....	618
Imomaliyeva Mohizoda, Raxmatullayev Lazizbek Nematullo o'g'li	
Особенности применения теории игр в задачах организационно-экономического механизма тепличного хозяйства	623
Дурманов Акмал Шаймарданович	
Sanoat korxonalarida iqtisodiy resurslar mohiyatini tavsiflovchi tushunchalar	628
Doniyorova Shaxnoza Doniyorovna	
Mikromoliyalash tashkilotlari faoliyatining operatsiyalar tahlili.....	633
Kamalov Shuxrat Kamalovich	
Temiryo'l transporti sanoat kompleksi korxonalarida ijtimoiy va mehnat munosabatlarini takomillashtirishning nazariy va uslubiy asoslari.....	637
Kadirova Sharofat Amonovna	
Qishloq xo'jalik korxonalarida xarajatlar hisobi va mahsulot tannarxini takomillashtirish masalalari	645
Yuldashev Sherali Xayitovich, Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich	
Анализ экологических факторов и их влияние на финансовую безопасность страны.....	650
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Superior directions, modern trends and prospects for the development of the financial market.....	655
Narziyeva Guzal Baxtiyorovna, Raximova Umida Rabbimovna	
Kichik biznesning eksport salohiyatini oshirishda jahon tajribasi	659
Kambarova Sh. M.	
Theory and practice of evaluation of capital assets in Uzbekistan.....	665
Usmonov Bunyod	
Xizmat ko'rsatish sohasini asosiy tarmoqlariga yo'naltirilgan global investitsiyalar holati va prognozini tahlili	668
Muxammadiyev Kamoliddin G'ulomiddinovich	
Методологические основы банковского кредитования и классификация факторов, влияющих на особенности получения кредитов	672
Каримова Азиза Махмадризовна	
Sanoat salohiyati va omillar unumdorligini iqtisodiy-statistik baholash usullari.....	676
Kasimov Azamat Abdulkarimovich	
Цифровизация банков: риски и стратегии управления финансовыми активами в цифровой эпохе.....	682
Кодиров Бобур	
Davlat-xususiy sherikligi asosida iqtisodiyot tarmoqlarining investitsion salohiyatini oshirishning o'rta muddatga mo'ljallangan istibollari (O'zbekiston temiryo'llari AJ misolida)	689
Qodirov Jasurbek Sharofitdinovich	
Banklarda mummoli kreditlar bilan ishlash: samarali strategiya va yondashuvlar	696
Mirsaliyev Erkin Ergashevich	
Agrosanoat ishlab chiqarishining raqobatbardoshligini oshirish va uning innovatsion rivojlanish bilan o'zaro bog'liqligi	700
Dusmatov Begmuhammad Olimjonovich, Muxtorova Oydin Sayfiddin qizi	
Hududlar iqtisodiyotini oshirishda investitsiyalarning roli	707
Akishova Shaxnoza Davlet qizi	
Xizmat ko'rsatuvchi korxonalarning iqtisodiy salohiyatini shakllantirish mexanizmlari	712
Erdonov Muhammadamin Erdon o'gli, Ibragimov Shoxrux Baxtiyorovich, Ataqulov Jahongir Valijon ug'li	
Sug'urtada andarrayting xizmatini (ARDL) modeli tahlili asosida takomillashtirish	717
Mirzoyev Sayfullo Fayzulloyevich	
Роли банков в повышении привлекательности инвестиционной среды в Узбекистане.....	727
Насиров Дилшод Фарходович	

Пути улучшения инвестиционного климата в Республике Узбекистан	731
Нозимов Элдор Анварович, Санатиллоев Ферузшоҳ Бахтиёр угли	
Iqtisodiyot, atrof-muhit, jamiyat va madaniyat o'rtasidagi muvozanatga – obodonlashtirish xizmatlarining ta'siri.....	737
Norkulova Dilfuza Zoxidovna, Xayitov Jamshid Xolvoyevich	
Повышение эффективности депозитной политики в коммерческих банках.....	741
Нуриллаев Раҳмат Ярашевич, Нуриллаев Шердил Жамолиддин угли	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda tovar-moddiy zaxiralar manbalari va ularni shakllantirish amaliyoti	747
Nurmanov Ulugbek Anorbayevich	
Yer rentasi mulkchilik munosabatlari rivojlanishning zaruriy sharti sifatida.....	752
Abdunazarov O.	
Формирование и развитие цифровой экономики (на примере российской федерации и Республики Узбекистан)	756
Ким П. В.	
Tijorat banklari korporativ boshqaruvida bank xizmatlari samaradorligini	760
Kudratov Sunnatulla Ropijanovich	
Tijorat banklari depozit siyosatining banklar resurs salohiyatini oshirishdagi roli	764
Jo'rayev Isroil Ibrohimovich	
Ways of Development of Electronic Commerce in Uzbekistan	770
Javlijev Nuriddin Bektemir o'g'li	
Hydro Energy as the Important Factor of the "Green Economy"	775
Isroilov Xusanboy Ibrohimjon o'g'li	
Navoiy viloyatida turizmni rivojlantirish	781
Isomiddinov Sherzod Sirojiddin o'g'li, Azamatova Nozima Jaxongirovna	
Mehnat resurslaridan foydalanish samaradorligi (Qoraqalpog'iston Respublikasi misolida).....	784
Halimova Dilora Olimboyevna	
Davlat qimmatli qog'ozlari bo'yicha daromadlilik egri chizig'ini aniqlashning fiskal va monetar siyosatni muvofiqlashtirishdagi ahamiyati	787
Hakimov Hakimjon	
Intellectual mulkni boshqarish jarayonlari o'rganishning nazariy muammolari.....	793
Tirkashyev Farhod Mahmudovich	
Sug'urta kompaniyalari va tijorat banklari integratsiyalashuv jarayonini zarurligi va ahamiyati.....	796
Xudoyberdiyeva Sadoqat Abdumannonova	
Роль Среднеазиатских коллекций в развитии музеев России	801
Абдуллаева Нигора Санжаровна	
Hududlarda inklyuziv turizmni rivojlanish muammolari va istiqbollari.....	804
Qo'ziboyev Boxodir Azzamboy o'g'li, Ibragimov Behruz Ravshan o'g'li	
Oliy ta'lim tizimida talabalar bilimni yuksaltirish jarayoni: muammolar va yechimlar	808
Hakimov Nazar Hakimovich, Vaxobova Marg'uba Abduxamidovna	
Yashil iqtisodiyot: mazmun mohiyati, nazariya va amaliyot	812
Yuldashev Mutallib Ibroximovich	
Samarqand viloyatida iste'mol tovarlar bozori tahlili	819
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
"HAVAS COMFORT MEDEL" MChJda marketing xizmatini tashkillashtirish va uning samaradorligini oshirish yo'llari	823
Musyeva Shoirazimovna	
Tadbirkorlik subyektlari faoliyatini soliqlar vositasida rag'batlantirishning klassik nazariyalaridan foydalanish imkoniyatlari.....	831
To'xsanov Qudratillo Nozimovich	
Yoshlarning ish bilan bandligini ta'minlashning asosiy yo'nalishlari.....	837
Mamaraximov Bekzod Erkinovich	
Chakana bank xizmatlarini rivojlantirish hududlar barqaror rivojlanishining omili sifatida	841
Niyozov Zuxur Davronovich	
Raqamli texnologiyalar asosida oziq-ovqat ta'minoti zanjirini rivojlantirish omillari	845
Yusupov Muxiddin Soatovich	
O'zbekistonda korporativ kreditlash amaliyotini rivojlantirish orqali investitsiya jalb qilish imkoniyatlari.....	855
Asatullayev Alisher	
Davlat budjeti jarayonini takomillashtirish masalalari	860
Ataxanov Bekpo'lat Abdullayevich	
Особенности применения теории игр в задачах организационно-экономического механизма тепличного хозяйства	866
Дурманов Акмал Шаймарданович	

Yuridik shaxslar mol-mulkini soliqqa tortishni rivojlantirish yo'llari	872
Gadayev Jaxongir Muhammadi o'g'li	
Some Principle Issues in the Effective use of Budget Funds in Universities	876
Khairiddinov Sh. B.	
Directions of Using Negotiations in Keeping Peace and Ensuring Stability in Society	879
Kholdarova Fariza Tukhtabaevna	
Elektrotexnika sanoati korxonalarida qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan samarali foydalanish.....	883
Mamayusupova Mashxura Sodiqovna	
Elektron tijoratning zamonaviy iqtisodiyotga ta'sirini o'rganish va uni rivojlantirishning asosiy yo'nalishlarini aniqlash	887
Maxmudov Lazizbek Ubaydullo o'g'li	
Foreign Direct Investment and Electricity Consumption During Uzbekistan's Green Transition	896
Nurbek Khalimjonov	
Davlat-xususiy sheriklik loyihalarini qarz kapitali orqali moliyalashtirishni takomillashtirish	902
Obломуродов Нарзулло Наймович, Шавкатов Наврузбек Шавкатович	
Mol-mulk solig'ining soliqqa tortish tartibini takomillashtirish	910
Poyonov Bobur Bekmurod o'g'li	
Konfutsiychilik axloqiy negizlarida olamiy tartibot.....	916
Ruzmatova Gulnoz Miraxrarovna	
"Yashil iqtisodiyot"ni joriy etish istiqbollari	923
Saloxov Sirojiddin Sadriddin o'g'li	
Investitsiyaning iqtisodiy mohiyati va O'zbekiston iqtisodiyotida tutgan o'rni.....	928
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
O'zbekiston qishloq hududlarida maishiy xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish.....	933
Sharifov Shuhrat Saidahmadovich	
Exploring Big Data Applications for Knowledge Management in Higher Education Administration.....	936
Shakhzod Saydullaev	
O'zbekiston sug'urta bozorida qayta sug'urta faoliyatini rivojlantirish istiqbollari.....	944
Sharobiddinov Akramjon Goyibbayevich	
Ekologik turizmning turlari va uni tashkil etishda tabiiy resurslarning ahamiyati.....	950
Soatov Yusuf Xo'jayor o'g'li	
Mamlakatga xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investitsion jozibadorlikni oshirish istiqbollari	954
To'laganova Ruhshona Farrux qizi	
Raqamli iqtisodiyotga o'tish sharoitida maktabgacha ta'lim xizmatlarini holati	959
Umurzakova Dilnoza Egamberdiyevna	
Issues of Improving Production Cooperation in the Industry Network of Our Country	964
Xomidov Mirodiljon Xasanboy o'g'li	
Foydaning soliq obyektini sifatida shakllantirish zaruriyati.....	971
Yo'ldasheva Mohiraxon Ochestva	
O'zbekistonda energetika korxonalari faoliyatida korporativ boshqaruvining baholash usullarini tahlili.....	975
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna	
Soliq organlari va soliq to'lovchilar o'rtasidagi munosabatlarning yangi tizimi sharoitida soliq nazorati.....	980
Abdusherozov Abdullo Baxtiyorovich	
"Ijtimoiy himoya yagona reyestri" axborot tizimining aholini ijtimoiy himoya qilishdagi o'rni.....	984
Aliyev Ma'ruf Komiljon o'g'li	
O'zbekistonda sug'urta kompaniyalarining moliyaviy barqarorligini ta'minlash yo'nalishlari.....	991
Baxriyev Dilshod Rizvonkulovich	
Анализ влияния цифровой экономики на эффективность налоговых органов	996
Бобомуротова Манзура Панжи кизи	
Tadbirkorlik muhitini yaxshilash orqali kambag'allikni qisqartirish va aholi daromadlarini oshirishning iqtisodiy-ijtimoiy ahamiyati.....	1000
Irmatova Lola	
Korxonalarda pul mablag'lari auditini takomillashtirish yo'llari.....	1005
Karamatova Noiba Xusniddinovna	
Hududlarda inklyuziv turizmni rivojlanish muammolari va istiqbollari.....	1010
Qo'ziboyev Boxodir Azzamboy o'g'li, Ibragimov Behruz Ravshan o'g'li	
Yashil iqtisodiyotga o'tish ekologik barqarorlikning muhim omilidir	1014
Yuldashev Farhodbek Abdumutalibovich	
Strategik boshqaruv hisobini tashkil etish asoslari va tamoyillarini takomillashtirish.....	1017
Pardayeva Shahnoza Abidinabiyevna	
Факторы развития культурного туризма в Узбекистане	1022
Пулатова Сурайё Юлдашевна	

Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida oilaviy korxonalarining xizmatlar ko'rsatish sohasidagi o'rni va funksiyalari.....	1026
Tog'ayeva Dilnoza Azamatovna	
Совершенствование методологии исследования демографических процессов.....	1031
Тула Нодирбек Баходир угли	
Инновационные технологии в сфере страхования.....	1037
Хайдарова Нигинахон Шухрат кизи	
Iqtisodiyotni innovatsion isloh qilish sharoitida yer hisobini yuritishning ahamiyati.....	1042
Hojiyev Qo'chqor Mamadiyorovich	
Qattiq maishiy chiqindilarni utilizatsiya qilish orqali qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan keng foydalanishni takomillashtirish.....	1047
Sherqulov Nodir Erkin o'g'li	
Мировой опыт использования денежных и натуральных трансфертов в социальном обеспечении.....	1052
Гулноза Тохировна Самиева	
Davlat xaridlarini amalga oshirish orqali raqobatni rivojlantirish yo'llari.....	1057
Majidov Nizomjon	
Raqamli iqtisodiyot davrida kontent marketingdan foydalanish va uning bosqichlari.....	1064
Tohirjonov Ahmadjon Tohirjon o'g'li, Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna	
Aksiyadorlik jamiyatlari kapitalini shakllantirish manbalari va usullarini takomillashtirish.....	1070
Norqulov Mirsaid Tulqin o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasida investitsion jozibadorlikni oshirish zaruriyati.....	1075
Badalov Jamshid Jamolovich	
Foyda solig'i tushumi va uning O'zbekiston soliq-budjet tizimidagi ahamiyati.....	1080
Shirinov Sabir Erkinovich	
O'zbekistonda davlat korxonalari aksiyalarini moliya bozorlarida sotishni jadallashtirish yo'nalishlari.....	1084
Anvar Eshmatov	
Baliqchilik xo'jaliklarida xodimlar bilan hisob-kitoblar hisobining tashkiliy va uslubiy jihatlarini.....	1088
Ametova Nasiba Danilovna	
Tijorat banklari tomonidan eksportyor korxonalarining kreditlash amaliyotini takomillashtirish.....	1092
Bayjanova Gozzal Sarsengaliyevna	
Digital Transformation of Tax Systems.....	1096
Boburjon Turanboyev Qodirjon o'g'li, Musabekov Sherali Nazarali o'g'li	
Yangi O'zbekistonda xotin-qizlarning ijtimoiy-iqtisodiy faolligini oshirish yo'nalishlari.....	1101
Raxmonova Aziza Tolibovna	
Transitioning to a Green Economy and Implementing Sustainable Technological Changes in Uzbekistan.....	1106
Umarov Elshod G'ulom o'g'li	
Texnik yo'nalishdagi oliy ta'lim muassasalari daromadlari tarkibi va ularning o'ziga xos jihatlari.....	1112
Yuldashov Elmurod Abdujalil o'g'li	
Совершенствование системы профессионального управления жилищно-коммунальным хозяйством Узбекистана.....	1116
Икромовна Ханифа Одилловна	
Sanoat korxonalarini kreditlash amaliyotining zamonaviy holati.....	1121
Kamalova Jamila	
O'zbekistonda davlat ishtirokidagi korxonalarining huquqiy maqomi va ularni isloh qilishning istiqbollari.....	1125
Qahhorov Azizjon Ahror o'g'li	
Nodavlat notijorat tashkilotlari mablag'lari va ulardan foydalanish to'g'risidagi bajarilishlarga oid hisobotni tuzish va taqdim etish tartibi.....	1131
Ne'matov Oybek Ismatullayevich	
Предприятие автомобильной промышленности как объект реализации концепции устойчивого развития.....	1136
Туйчиев Комилжон Лазизович	
Tijorat banklari aktivlari diversifikatsiyasining nazariy ahamiyati.....	1143
O'ktamova Nozima Narzulla qizi	
Tijorat banklarida yangi masofaviy bank xizmat turlarini rivojlantirish.....	1146
Umarov Abdulquddus Abdilxatovich	
Некоторые вопросы эконометрической оценки CES – функций и их практическое применение в экономических задачах.....	1151
Шадиева Гулнора Мардиевна, Усманов Фарзод Шохрухович	
Использование искусственного интеллекта в спортивной индустрии.....	1158
Усманова Дилфузахон Иброхимовна	
The Role and Significance of Internal Audit as an Effective System of Internal Control in Business Entities.....	1163
Po'latov Sherzodbek Oybek o'g'li, Farmonov Ilhomjon Iqboljon o'g'li	

Qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirishda investitsiyalardan foydalanishni takomillashtirish (Andijon viloyati misolida)	1168
Xolmatov Sanjarbek Xojimatovich	
O'zbekiston temir yo'l transport tizimi rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlari	1174
Qilichev Umid Ibadullayevich	
Hozirgi kunda O'zbekiston Respublikasi sharoitida raqamli banklar resurslarini oshirish choralari	1181
Xamraqulova Gulnozaxon Faxriddin qizi	
O'zbekiston Respublikasi tijorat banklari kredit foiz stavkasini muvofiqlashtirish masalalari	1185
Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li	
O'zbekistonda Islom banklari faoliyatini tashkil etishning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	1191
Vasiyev Alisher Samiyevich, Sayfullayev Sirojiddin Soli o'g'li	
Islom iqtisodiyotining mohiyati	1197
Sayfullayev Sirojiddin Soli o'g'li	
Budjet mablag'larini taqsimlanishi va maqsadli sarflanishida inson kapitalidan foydalanish va jamoatchilik nazoratining samaradorligi	1201
G'ofurov Bekzod Fayzulla o'g'li	
Maxsus iqtisodiy zonalar investitsiya muhiti jozibadorligini oshirishda tarif va notarif mexanizmlaridan foydalanish imkoniyatlari	1207
Ja'sur Umirzoqov Artiqboy o'g'li	
Перспективное развитие промышленной кооперации между странами	1212
Назарова Раъно Рустамовна, Жартай Жанибек Маратулы	
Soliqlar yig'iluvchanligini oshirishga ta'sir etuvchi omillar	1218
Berdiyeva Uguloy Abduraxmanovna	
Ta'lim sifatini ta'minlash oliy ta'lim xizmatlari bozorini rivojlantirishning asosiy omili	1222
Nematov Inatillo Ubaydullayevich	
Aholiga ko'rsatiladigan bank xizmatlarini takomillashtirish	1228
Umurzakova Adiba Ochilovna	
Tijorat banklari resurslari shakllanishining manbalari va yo'llari	1232
Raxmanov Ilxom Xurramovich	
Факторы развития культурного туризма в Узбекистане	1238
Пулатова Сурайё Юлдашевна	
Пути эффективного использования внутренних инвестиций в национальной экономике	1242
Рафиева Зарина Хусановна	
Development of the Country's Economy Through the Development of the Stock Market in Developing Countries	1246
Akhmedov Doniyorbek	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotini rivojlanishi va uning asosiy yo'nalishlari	1250
Azizova Manzura Ibragimovna	
The theoretical importance of product cost reduction in industrial production	1254
Dilfuza Baxramovna Safarova	
Fond bozorlarining tashkil etilishi va rivojlanish tendensiyalari	1261
Shamsiyev O'ktam Sayfitdinovich	
Mamlakatda davlat tibbiyot muassasalarining tutgan o'rni va ularni rivojlantirish yo'nalishlari	1266
Sultonova Mushtariy Abdulabbosovna	
Obligatsiyalar bozorida banklarning ishtiroki va ahamiyati	1272
Xushvaqov Islombek Muxammadi o'g'li	
Milliy iqtisodiyotimizda investitsiya portfelini shakllantirishning nazariy asoslari	1277
Ibragimov Gafurjan Axmetovich	
Kompaniyalarning tashqi savdo faoliyatini moliyalashtirishning nazariy asoslari va xorij tajribasi	1282
Ibragimov Mansur Axmedovich	
Mahalliy byudjetlar xarajatlari ijrosining samaradorligini oshirish masalalari (Jizzax viloyati misolida)	1286
Mamayusupov Omonulla Mamatqulovich	
Ключевые факторы успеха в мотивации и управлении проектными командами	1294
Мансурова Севара Мансуровна	
Mehmonxona biznesida CRM tizim xizmatlarini loyihalash	1297
Ishanxodjayeva Dilfuza Erkinovna	

MAMLAKATDA DAVLAT TIBBIYOT MUASSASALARINING TUTGAN O'RNI VA ULARNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI

Sultonova Mushtariy Abdulabbosovna

Farg'ona politexnika instituti "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasida
tayanch doktoranti

Annotatsiya: Maqolada mamlakat tibbiyot sohasini oxirgi yillarda amalga oshirilgan asosiy va iqtisodiy islohotlarning natijaviyligi tahlil qilingan. Shu bilan birga, mazkur sohani yanada rivojlantirishdagi yuzaga kelayotgan asosiy muammolar aniqlanib, tadqiqot natijalari asosida ularni bartaraf etish yo'llari bayon qilingan.

Kalit so'zlar: ijtimoiy taraqqiyot, tibbiyot sohasi, tibbiyot muassasalari, shifoxona, kasal, tibbiyot buyumlari, dori vositalari.

Abstract: The article analyzes the effectiveness of the main reforms implemented in the country's medical sector in recent years. At the same time, the main problems arising in the further development of this field are identified, and the ways to eliminate them are described based on the research results.

Key words: social development, medical field, medical institutions, hospital, patient, medical supplies, drugs.

Аннотация: В статье анализируется эффективность основных реформ, реализованных в медицинской сфере страны за последние годы. При этом по результатам исследований выявлены основные проблемы, возникающие при дальнейшем развитии данной области, и описаны пути их устранения.

Ключевые слова: социальное развитие, медицинская сфера, медицинские учреждения, больница, пациент, медикаменты, лекарственные средства.

KIRISH

Mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotida tibbiyot sohasi alohida o'rinni egallab, davlatimizning bu sohani rivojlantirishni ustuvor siyosatni sifatida qaraladi. Shu nuqtai nazardan ushbu sohani rivojlantirishda xalqaro andozalar asosida taraqqiy ettirishga, tibbiyot muassasalarini zamonaviy texnika va texnologiyalar bilan ta'minlashga, aholiga ko'rsatilayotgan tibbiyot xizmatlari sifatini yanada oshirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Chunki tibbiyot sohasi asosida jamiyat uchun muhim sanalgan – inson salomatligini asrash, inson manfaatlarini ta'minlash, mamlakatning ijtimoiy taraqqiyotini ta'minlash imkoniyatiga ega bo'lanadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 22.01.2022-yildagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni bilan tasdiqlangan: "Taraqqiyot strategiyasining 56-maqsadida: Davlat byudjetidan dori vositalari va tibbiy buyumlarga ajratilgan mablag'larning 3 barobarga oshirilishini ta'minlash, davlat tibbiyot muassasalarida dori-darmon va tibbiy buyumlar ta'minotini yanada yaxshilash hamda yetkazib berish va saqlash tizimini takomillashtirish masalalari bayon qilingan"¹. Bundan kelib chiqadiki, mamlakat taraqqiyotini ta'minlashda sog'liqni saqlash sohasida amalga oshirilgan imlohotlarni asosiy yo'nalishlarini o'rganish, kelgusida ushbu sohani yanada taraqqiy ettirish bo'yicha mavjud muammolarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish yuzasidan tavsiya va takliflarni ishlab chiqish – muhim ahamiyat kasb etib, bu tanlangan tadqiqot mavzusini dolzarbliligini belgilab beradi.

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022–2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni, 28.01.2022-yildagi PF-60-sonli. <https://lex.uz/docs/-5841063>

ADABIYOTLAR TAHLILI

Tibbiyot sohasini rivojlantirish maqsadida, eng avvalo, o'tgan yillarda bir qator normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilindi². Shu bilan birga olimlar tomonidan COVID-19 pandemiyasini oldini olish³, tibbiyotning bir qator olimlar molekulyar biologiyadan saraton tadqiqotlari va immunoterapiyagacha bo'lgan tibbiyot fanining turli sohalarini ifodalaydi. Ularning ishi kasalliklarning mexanizmlarini tushunish va yangi davolash usullarini ishlab chiqish uchun katta ahamiyatga ega sanaladi.

Biz tadqiqotimizda tibbiyot muassasalarini byudjet tashkilot sifatida ularni moliyalashtirish, buxgalteriya hisobi va nazorat faoliyatini tashkil qilish, hisobot tizimlarini takomillashtirishga qaratilgan. Shu o'rinda, umuman, byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi, nazoratni tashkil qilish masalalari bo'yicha respublikamiz iqtisodchi olimlaridan A. K. Ibragimov, B. B. Sugirbayev⁴, M. Ostanaqulov, S. U. Mehmonov, M. X. Saidov, Sh. M. Qurbonov, A. Sh. Kuliboyev kabilar ilmiy tadqiqot olib borishgan.

Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil qilish masalalari bo'yicha Yo'riqnoma tasdiqlangan⁵ bo'lib, unda buxgalteriya hisobini tashkil etishning nazariy va amaliy masalalari keltirilgan.

Iqtisodchi olim S. Mehmonovning⁶ ilmiy tadqiqotlarida byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi va ichki audit metodologiyasini takomillashtirish masalalari o'rganilgan.

Iqtisodchi olim Sh.M.Qurbonovning tadqiqotlarida davlat tibbiyot muassasalarida byudjetdan tashqari mablag'lar hisobi va ichki auditini takomillashtirish masalalari o'rganilgan bo'lsa, A.Sh.Kuliboyev tadqiqotlarida davlat tibbiyot muassasalarida buxgalteriya hisobi va moliyaviy nazoratni takomillashtirish masalalari tadqiq qilingan⁷.

Yuqoridagi ilmiy tadqiqot ishlarida, byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobini tashkil etishning ayrim masalalari yoritilgan. Lekin mazkur ishlarda tibbiyot muassasalarida hozirgi paytda vujudga kelayotgan muammolari va ularni hal qilishdagi buxgalteriya hisobi oldidagi masalalarning yetarlicha tadqiq etilmaganligi, mazkur mavzuning tadqiq ob'yekti sifatida o'rganilishiga sabab bo'ldi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Olib borilgan tadqiqot jarayonida ilmiy ishning nazariy-metodologik asoslarini yoritishga bag'ishlangan tizimli yondashuv, qiyosiy tahlil, guruhlash, taqqoslash, statistik jadval kabi usullaridan keng foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR MUHOKAMASI

Bugungi kunda tibbiyot sohasi alohida davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi sifatida izchil islohotlar olib borilayotgan sohalaridan biri, desak adashmagan bo'lamiz. Chunki bugungi kunda davlat tibbiyot muassasalari bilan bir qatorda xususiy tibbiyot muassasalarining faoliyati ko'rsatishi, davlat tibbiyot muassasalari faoliyatini rivojlantirish, moddiy texnik bazasini mustahkamlash maqsadada zamonaviy texnologiyalarning jalb etilishi, tibbiyot muassasalarida faoliyati ko'rsatayotgan xodimlarni malakasini oshirish, tibbiyot yo'nalishidagi kadrlarni tayyorlash maqsadida ushbu sohadagi faoliyatida ko'rsatayotgan oliy ta'lim muassasalari va ularning filiallarini turli hududlarda ochilishi, ularda yangi-yangi ta'lim yo'nalishlari kiritilishi, kvota miqdorlarining oshirilishi, tibbiyot muassasalari xodimlarini moddiy qo'llab-quvvatlash hamda rag'batlashtirish mexanizmlarining tashkil qilishi, ma'muriy islohotlarda doirasida tibbiyot sohasining davlat boshqaruvini samarali tashkil etilishi kabi amalga oshirilgan ishlarni keltirish mumkin.

Ma'lumki, bugun respublikamizda Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyev boshchiligidagi ijtimoiy sohaning eng muhim bo'g'ini bo'lgan tibbiyot sohasini butunlay transformatsiya qilish, uni jahon standartlari darajasiga olib

2 "O'zbekiston Respublikasida tibbiy-ijtimoiy xizmatlar tizimi takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartishlar kiritish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasining Qonuni, 2022-yil 17-may, O'RQ-770-son, "Dori vositalari va farmasevtika faoliyati to'g'risida"gi Qonuni, "Barcha respublika ixtisoslashtirilgan ilmiy-amaliy tibbiyot markazlari tomonidan O'zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti mablag'lari hisobiga tibbiy yordam ko'rsatiladigan imtiyozli toifadagi shaxslar ro'yxati" O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2003-yil 26-fevraldagi PF-3214-son Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 28-iyuldagi "Sog'liqni saqlash sohasida ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-5199-son Qarori

3 Doktor Entoni Fauci – Amerika Qo'shma Shtatlaridagi Milliy Allergiya va yuqumli kasalliklar instituti direktori, COVID-19 bo'yicha o'zining ilmiy maslahatlari bilan mashhur bo'ldi, doktor Jan-Loran Kazanova: COVID kasalligining og'irligiga ta'sir qiluvchi genetik omillar bo'yicha tadqiqotlar-19 va boshqalar.

4 A.K.Ibragimov, B.B.Sugirbayev Byudjet nazorati va auditi. O'quv qo'llanma. infoCOM.uz MCHJ. –T.: 2010, 192 b.

5 "Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi to'g'risidagi yo'riqnomani tasdiqlash haqida"gi O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 105-sonli buyrug'i, 2010-yil 17-dekabr

6 S.U.Mehmonov "Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi va ichki audit metodologiyasini takomillashtirish". Iqt.fan.dok. (DSc) ilm. dar. olish uchun yozil. dis.avtoref.–T.:2018. – B. 76.

7 Qurbonov Sh.M. "Davlat tibbiyot tashkilotlarida byudjetdan tashqari mablag'lar hisobi va ichki auditni takomillashtirish" Iqt.fan.fal.dok. (PhD) ilm.dar. olish uchun yozil. dis.avtoref.–T.:2022.–B. 59.; Kuliboyev A.Sh. "Davlat tibbiyot muassasalarida buxgalteriya hisobi va moliyaviy nazoratni takomillashtirish" Iqt.fan.fal.dok. (PhD) ilm.dar. olish uchun yozil. dis.avtoref.–T.:2022. – B. 59.

chiqish borasida juda katta ishlar amalga oshirilmoqda. Tibbiyot sohasini yanada rivojlantirish, ko'rsatilayotgan tibbiy xizmatlar ko'lamini yanada kengaytirish, ularning sifatini oshirishga mo'ljallangan 30 ga yaqin Farmon va Qarorlarning qabul qilinishi natijasida, birlamchi tizimdan tortib, ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam yo'nalishigacha har bir sohani xalqqa yanada yaqinlashtirish, "Tibbiyotdagi islohotlar – inson qadri uchun" degan ezgu tamoyil asosida aholiga sifatli tibbiy xizmat ko'rsatish bosh mezonga aylangan.

Bularni mamlakatimizda qisqa davrda buyrak, jigar va o'zak hujayralarda transplantatsiya amaliyotlari, epilepsiya kasalligida chip o'rnatish va umurtqa pog'onasi qiyshiqligi radikal korreksiyasi kabi noyob jarrohlik amaliyotlarini o'tkazishning yo'lga qo'yilgani, Milliy tibbiyot markazi hamda Respublika ixtisoslashtirilgan otorinolaringologiya va bosh-bo'yin kasalliklari ilmiy-amaliy tibbiyot markazi kabi muassasalar tashkil qilinganligi, Milliy tibbiyot markazida muassasa tibbiyotimizda birinchi marta xirurgiya, urologiya, transplantologiya, travmatologiya-ortopediya, ginekologiya, kardioxirurgiya, nefrologiya, kardiologiya, endokrinologiya, kardiorevmatologiya, stomatologiya kabi o'nlab bo'limlarni o'z ichiga olgan noyob megaloyiha bo'ldi. Bu yerda yiliga uch mingdan ziyod yuqori texnologik jarrohlik amaliyotlarini o'tkazishda namoyon bo'ladi. Shu kabi ishlarning natijalar sifatida keltirilgan jadvalda mamlakatimida tibbiyot sohasining asosiy rivojlanish ko'rsatkichlari keltirib o'tilgan.

1-jadval: O'zbekiston Respublikasida tibbiyot sohasi rivojlanishining asosiy ko'rsatkichlari⁸

Ko'rsatkichlar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Shifoxona muassasalari soni	1071	1106	1135	1165	1205	1232	1281	1328
Shifoxona o'rinlari soni, ming	129,7	132,0	135,7	153,6	153,4	161,0	165,5	166,9
10 000 aholiga	41,1	41,1	41,6	46,6	45,2	46,6	46,6	46,3
Statsionarlarda davolangan bemorlarning jami soni, ming	5293,9	5581,5	5984,8	6235,6	6154,0	5532,1	5926,1	6952,5
Bitta shifoxona o'rniga to'g'ri keladigan aholi soni	243	243	241	215	221	213	213	216
Homilador ayollar va tug'adiganlar uchun o'rinlar soni, ming	17,6	17,4	17,7	17,4	17,3	17,3	17,8	17,8
10000 ayollarga (15-49 yosh)	20,2	19,9	20,9	19,6	19,3	19,1	19,6	19,3
Ambulatoriya-poliklinika muassasalari soni	6220	6542	5296	5627	5955	6032	6676	7010
Ambulatoriya-poliklinika muassasalarining quvvati, bir smenada qatnovlar soni, ming	407,0	411,9	405,3	440,8	468,6	682,6	461,3	508,0
10000 aholiga	128,9	128,2	124,1	133,7	149,5	197,5	130,8	141,0
Akusherlik-ginekologiya xonalari soni:	2752	2640	2157	2186	1900	1982	1699	2410
Bolalar poliklinikalari (bo'limlari) soni:	1997	1783	1102	1128	2058	1067	535	688
Barcha mutaxassislikdagi shifokorlarning soni, ming	83,4	84,1	85,4	89,8	91,9	93,3	95,6	100,5
10 000 aholiga	26,4	26,2	26,1	27,2	27,1	27,0	27,1	27,9
Bitta shifokorga to'g'ri keladigan aholi soni:	379	382	383	367	369	370	369	358
Barcha mutaxassislikdagi ayol shifokorlarning soni, ming	41,0	43,2	43,1	44,8	44,3	44,4	44,3	47,9
jami shifokorlar soniga nisbatan, foizda	51,6	51,4	50,5	49,9	48,2	47,6	46,3	47,7
O'rta tibbiyot xodimlari soni, ming	336,4	341,3	348,2	356,7	365,7	369,9	372,5	382,8
10 000 aholiga	106,5	106,3	106,6	108,2	107,8	107,0	105,6	106,3
Bitta o'rta tibbiyot xodimiga to'g'ri keladigan aholi soni	94	94	94	92	92,7	93	95	94

Ushbu 1-jadval ma'lumotlaridan ko'rinadiki, o'tgan 2015-2022-yillar davomida tibbiyot sohasida dinamik rivojlanish kuzatilib, barcha ko'rsatkichlari oshib borayotganligini ko'rish mumkin.

8 O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining ma'lumotlari asosida muallif tomonidan hisoblangan.

Shu bilan birga oxirgi 7 yilda tibbiyot tizimini isloh qilish va tibbiy xizmatlar sifatini oshirishda Davlatimiz rahbarining doimiy e'tiborlari natijasida katta o'zgarishlar qilindi:

- sog'liqni saqlash tizimiga ajratilayotgan mablag'lar hajmi 2016-yilga nisbatan 5 baravar oshirildi (5,5 trillion so'mdan 30 trillion so'mga);
- hududlarda 2 mingta poliklinika, oilaviy shifokor va mahalla tibbiyot punktlari tashkil etildi.
- Respublika ixtisoslashtirilgan markazlar tomonidan yangi davolash va diagnostika usullarini Markazda va hududlarda tatbiq qilish orqali, aholiga tibbiy xizmatni yanada yaqinlashtirmoqda.

Mamlakatda tibbiyot sohasi xalqimiz salomatligi va taraqqiyotini ta'minlashda muhim o'rin tutadi. O'zbekistonda tibbiyot ham davlat siyosatining asosiy yo'nalishi hisoblanadi. O'zbekistonda tibbiyotning o'ziga xos xususiyatlarini ko'rib chiqamiz. Bugungi kunda sohada duch kelayotgan muammolarni aniqlab, ularni bartaraf etish yo'llarini taklif qilamiz:

Tibbiyotning o'ziga xos jihatlari:

1. **Aholi salomatligini ta'minlash:** Tibbiyot tizimi sifatli tibbiy xizmat ko'rsatish, kasalliklarning oldini olish va aholi salomatligini har tomonlama mustahkamlashda muhim o'rin tutadi.
2. **Mamlakatda tibbiyot fanining rivojlanishi:** O'zbekistonda tibbiyot fani jadal rivojlanmoqda, bu davolash va diagnostikaning zamonaviy usullarini joriy etishga xizmat qilmoqda.
3. **Tibbiyot mutaxassislarini tayyorlash:** Mamlakatimiz ta'lim muassasalarida malakali tibbiyot mutaxassislari yetishtirilayotgani aholiga tibbiy xizmat ko'rsatishni yuqori darajada saqlashda muhim ahamiyatga ega.

Lekin yuqoridagi amalga oshirilgan ishlar, o'ziga xos jihatlari bilan bir qatorda O'zbekiston tibbiyot tizimindagi mavjud muammolari sirasiga:

1. **Tibbiyot sohasidagi malakali va tajribali xodimlarning yetishmasligi:** Tajribali tibbiyot xodimlarining yetishmasligi, ayniqsa chekka hududlarda tibbiy yordamning mavjudligi va sifatiga ta'sir qilmoqda.
2. **Asbob-uskunalar va moliyaviy resurslarning yetishmasligi:** Ayrim tibbiyot muassasalari zamonaviy tibbiy asbob-uskunalar va moliyaviy resurslardan foydalanish imkoniyati cheklangan bo'lishligini. Ya'ni ayrim tibbiyot muassasalarida o'zlar uchun zarur bo'lgan jihozlarni ham Open-byudjet orqali olishga harakatlar qilinib, bu yerda davlat tomonidan ajratilayotgan mablag'larning yetarli emasligini ko'rishimiz mumkin.
3. **Tibbiyot sohasidagi yangiliklar va odamlarning tibbiy bilimlarining yetarli emasligi.** Ayrim hududlarda salomatlik haqida xabardorlik darajasi past bo'lishi, bu esa kasallikning oldini olish va sog'lom turmush tarzini targ'ib qilishni qiyinlashtiradi. Shuningdek, yaqinda Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti bilan birgalikda O'zbekiston Respublikasining 18-64 yoshdagi aholisi o'rtasida o'tkazilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, har kuni aholining uchdan ikki qismi (67 foiz) yetarli miqdorda (400 grammdan kam) sabzavot va mevalar iste'mol qilmasligi, aholining yarmi og'ir vaznli, 20 foizi semiz ekanligi, 46 foizining qonida xolesterin miqdori oshganligi, aholining o'rtacha tuz iste'moli kuniga 14,9 grammni tashkil etishi aniqlandi⁹.
4. **Tibbiy xizmatlardan foydalanishning notekis taqsimlanganligi:** sog'liqni saqlash xizmatlaridan foydalanishning notekisligi shahar va qishloq joylarining rivojlanishidagi farqlar tufayli yuzaga kelishi mumkin бўлади.

Yuqoridagi ko'rsatib o'tilgan muammolarni yechimini quyidagicha bataraf etish mumkin, deb hisoblaymiz:

1. **Byudjetdan moliyalashtirishni mablag'larini ko'paytirish:** Sog'liqni saqlashni moliyalashtirishni ko'paytirish sifatli tibbiy xizmatdan foydalanishni yaxshilashga yordam beradi.
2. **Tibbiyot muassasalarida xodimlarni tayyorlash va rivojlantirish:** Sog'liqni saqlash xodimlarini o'qitish va malakasini oshirishga, sarmoya kiritish tajribali mutaxassislarining yetishmasligini kamaytirish imkoniyatini ega bo'lish mumkin. Bu borada O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi "2024-yildagi asosiy ko'rsatkichlarini e'lon qilindi va unga asosan:
- AQSHning Webster universitetiga "Tibbiyot muassasalarini tashkil etish va boshqarish" dasturi bo'yicha 50 nafar o'zbekistonlik yosh mutaxassis davlat hisobidan o'qishga yuboriladi.

9 Sanitariya-epidemiologiya qo'mitasi ma'lumotlari asosida tayyorlangan. <https://t.me/sanepidcommittee/11002>

- 11 ta tibbiyot oliy ta'lim muassasalari va 74 ta tibbiyot texnikumlarida bepul til o'rgatish markazlari tashkil etiladi.
 - Tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalari kabi, tibbiyot tizimida ishlayotgan yoshlarda IELTS, TOEFL va unga tenglashtirilgan til sertifikatlariga ega bo'lganlarni har oyda 1 mln.so'm miqdorida rag'batlantirish mexanizmlari joriy etiladi.
 - Yoshlar orasida (30 yoshgacha) doktorlik dissertatsiyasini yoqlagan har bir ilmiy izlanuvchiga va uning ilmiy rahbariga 30 mln.so'mdan pul mukofoti beriladi. Agar izlanuvchi ayol kishi bo'lsa 50 mln. so'm bersak, menimcha adolatli bo'ladi.
 - 100 nafar bakalavriat va 100 nafar tibbiyot texnikumlari talabalari, 50 nafar magistr va klinik ordinatura talabalari uchun xorijiy davlatlarning (Rossiya, AQSH, Germaniya, Turkiya, Koreya, Fransiya, Yaponiya) universitet klinikalarida vazirlik mablag'lari hisobidan "Yozgi amaliyot maktablari" doimiy ravishda tashkil etiladi.
 - Iqtidorli 20 nafar magistrantlarni xorijiy davlatlarning (Rossiya, AQSH, Germaniya, Turkiya, Koreya, Fransiya, Yaponiya) universitetlarda vazirlik mablag'lari hisobidan 1 semestrdan kam bo'lmagan muddatda akademik mobillik dasturlari joriy etiladi"¹⁰.
3. **Tibbiyot muassasalari infratuzilmasini modernizatsiya qilish:** Tibbiyot muassasalari infratuzilmasini modernizatsiya qilish asosida zamonaviy asbob-uskunalar va resurslardan foydalanishni ta'minlash imkoniyati yaratiladi.
 4. **Aholini birlamchi tibbiyot muassasalari orqali xabardorlik va tibbiy madaniyatini shakllantirish** maqsadga muvofiq. Mazkur axborot kompaniyalari (zarur holda televidiniyada sog'liqni saqlash bo'yicha alohida telekanalni tashkil qilish), qisqa muddatli ta'lim dasturlarini o'tkazish sog'liqni saqlash bo'yicha tibbiy madaniyatini shakllantirish asosida aholining xabardorligini ta'minlashga yordam beradi.
 5. **Tibbiyot xodimlarida professional motivatsiyasi bo'yicha yetarlicha rag'batlashtirish mexanizmlarini shakllanmaganligi.** Ko'rsatilayotgan tibbiy yordam sifatiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan davlat tibbiyot muassasalarida tibbiy xodimlarni rag'batlantirish muammolarida namoyon bo'lmoqda. Shu sababli malakali va tajribali shifokorlar o'zlarini xususiy tibbiyot muassasalariga yoki bir qatorda muassasalarida faoliyatini tashkil qilishga sabab bo'lmoqda. Shu o'rinda xorijiy KPI ko'rsatkichlariga bog'liq holda natijaviy faoliyatiga doir mexanizmlarni ishlab chiqish zarur, deb hisoblaymiz.
- Shuningdek, zamonaviy texnologiyalarni jalb qilish maqsadida investitsiyalar hajmini oshirishga alohida e'tibor qaratilishi zarur bo'ladi. Bu o'z navbatida taqdim etilayotgan moliyaviy hisobotlarni xalqaro standartlari talabalari asosida tayyorlashni nazarda tutadi.
6. **Tibbiyot muassasalarida axborot texnologiyalaridan samarali foydalanishni ta'minlash** zarur. Bu, o'z navbatida, tibbiy xizmatlarni hisobga olish, monitoring qilish va ko'rsatish samaradorligini oshirish uchun axborot texnologiyalarini joriy etish asosida kelgusida faoliyat yo'nalishlarini belgilash imkoniyatlarini beradi.
 7. **Xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni ta'minlash.** Tibbiyot muassasalarining tajriba almashish va qo'llab-quvvatlash maqsadida xalqaro tashkilotlar bilan o'zaro hamkorlik ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi. Bugungi kunda bu masala – xususiy tibbiyot tashkilotlarida yaxshi yo'lgan qo'yilganligini guvohi bo'lmoqdamiz.

Yuqorida keltirib o'tilgan masalalarni hal qilishda tibbiyot sohasining barcha manfaatdor tomonlari, jumladan, davlat organlari, davlat tibbiyot muassasalari, tibbiyot xodimlari va jamiyat bilan kompleks yondashuv va hamkorlikda olib borishni talab etiladi. Bu o'z navbatida, mamlakatda kelgusida tibbiyot sohasini yanada rivojlantirishga xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mamlakatda davlat tibbiyot muassasalarining tutgan o'rni va ularni rivojlantirish yo'nalishlari bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar asosida quyidagi xulosalar qilindi:

1. Tibbiyot muassasalari faoliyatini samarali tashkil qilishda byudjetdan ajratiladigan mablag'larni oshirish, lekin ularni tizimli ravishda ishlashini ta'minlash zarur bo'ladi.

10 O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi ma'lumotlari asosiy tayyorlangan.

2. Tibbiyot muassasalari moddiy texnik bazasini kuchaytirishga alohida e'tibor qaratish zarur bo'ladi. Bu o'z navbatida, aholiga sifatli tibbiyot xizmatlari bilan bir qatorda pullik xizmatlarni tashkil qilish, qo'shimcha byudjetdan tashqari mablag'larni jalb qilish imkoniyati yaratiladi.
3. Davlat tibbiyot muassasalarida xodimlarni rag'batlantirishning moliyaviy jihatdan aniq mezonlarini inobatga olgan mexanizmlarini ishlab chiqish, xorijiy KPI ko'rsatkichlariga bog'liq holda natijaviy faoliyatiga doir rag'batlantirish mexanizmlarini ishlab chiqish zarur, deb hisoblaymiz.

Фойдаланилган адабиётлар/Reference:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni, 28.01.2022-yildagi PF-60-sonli. <https://lex.uz/docs/-5841063>
2. "O'zbekiston Respublikasida tibbiy-ijtimoiy xizmatlar tizimi takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim Qonun hujjatlariga o'zgartishlar kiritish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasining Qonuni, 2022-yil 17-may, O'RQ-770-son.
3. O'zbekiston Respublikasining "Dori vositalari va farmasevtika faoliyati to'g'risida"gi Qonuni. 2016-yil 4-yanvar, O'RQ-399-son. <https://lex.uz/acts/-2856464>
4. Barcha respublika ixtisoslashtirilgan ilmiy-amaliy tibbiyot markazlari tomonidan O'zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti mablag'lari hisobiga tibbiy yordam ko'rsatiladigan imtiyozli toifadagi shaxslar ro'yxati" O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2003-yil 26-fevraldagi PF-3214-son Farmoni
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 28-iyuldagi "Sog'liqni saqlash sohasida ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam ko'rsatish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-5199-son Qarori
6. A.K.Ibragimov, B.B.Sugirbayev Byudjet nazorati va auditi. O'quv qo'llanma. infoCOM.uz MCHJ. –T.: 2010, 192 b.
7. "Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi to'g'risidagi yo'riqnomani tasdiqlash haqida"gi O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining 105-sonli buyrug'i, 2010-yil 17-dekabr
8. S.U.Mehmonov "Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi va ichki audit metodologiyasini takomillashtirish". Iqt.fan.dok. (DSc) ilm.dar.olish uchun yozil. dis.avtoref. –T.:2018. – B. 76
9. Qurbonov Sh.M. "Davlat tibbiyot tashkilotlarida byudjetdan tashqari mablag'lar hisobi va ichki auditni takomillashtirish" Iqt.fan.fal.dok. (PhD) ilm.dar.olish uchun yozil. dis.avtoref. –T.:2022.–B. 59.
10. Kuliboyev A.Sh. "Davlat tibbiyot muassasalarida buxgalteriya hisobi va moliyaviy nazoratni takomillashtirish" Iqt.fan.fal.dok. (PhD) ilm.dar.olish uchun yozil. dis.avtoref. –T.:2022. – B. 59.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 11-12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.